

РОЛЬ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

**НЕДБАЙЛО Ірина, здобувач вищої освіти групи
обліково-фінансовий факультет, МНАУ**

Анотація: Визначено важливість проведення внутрішнього аудиту. Встановлено взаємозв'язок внутрішнього та зовнішнього аудиту. Досліджено особливості проведення аудиторських перевірок аграрних підприємств.

Ключові слова: аудитор, аудиторська перевірка, підприємства аграрного сектору, внутрішній контроль.

Проведення аудиторських перевірок є важливим процесом діяльності всіх підприємств та організацій. Підприємства аграрного сектору не є виключенням, але при перевірці таких організацій все ж є певні нюанси.

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» обов'язкове проведення аудиту має бути при підтвердженні достовірності та повноти річної фінансової звітності [1]. Тобто, проведення обов'язкового аудиту стосується відкритих акціонерних товариств, підприємств-емітентів облігацій, фінансових установ, професійних учасників ринку цінних паперів тощо.

Таким чином, можна встановити, що проведення аудиторських перевірок на підприємствах аграрного сектору не є обов'язковим. В такому разі виникає можливість створення власних перспектив на підприємстві, а саме організація внутрішнього аудиту. Внутрішній контроль та постійні перевірки є важливою складовою не тільки для сільськогосподарських підприємств, а й для всіх інших, оскільки внутрішній аудит дозволяє досягти об'єктивніших умов господарювання.

Внутрішній контроль проводиться працівниками відділів внутрішнього аудиту підприємства, що перевіряється. Тому, доцільно запроваджувати внутрішній аудит на великих і середніх підприємствах, яким має бути притаманна хоча б одна з таких ознак [2]:

- складна організаційна структура;
- наявність філій чи відокремлених підрозділів;
- можливість кооперування;

- наявність різних видів діяльності;
- бажання вищого керівництва мати об'єктивну і неупереджену інформацію щодо діяльності підприємства.

Підприємство не може замінити зовнішній аудит внутрішнім, оскільки вони функціонують паралельно, виконуючи свої функції і цим доповнюють один одного. Основна відмінність між ними в тому, що зовнішній аудит проводиться незалежними аудиторами, при цьому внутрішній здійснюється спеціальною службою. Відповідно, планові перевірки внутрішнього аудиту проводяться безперервно та вся інформація одразу подається керівнику. При цьому внутрішній аудитор має надати пропозиції щодо вирішення тих чи інших питань діяльності підприємства.

Оскільки внутрішній аудит є важливим для всіх підприємств та організацій, то він має відповідати таким характеристикам [3]:

1. неупередженість, тобто всі висновки і оцінки аудитор має робити об'єктивно;
2. часткова незалежність, оскільки внутрішній аудитор підпорядковується лише найвищому керівництву за структурою підприємства;
3. удосконалення діяльності підприємства. Аудитор має розуміти, що метою його діяльності є не пошук порушень, виправлення помилок та подальше покарання винних, а перш за все, встановлення ризиків та слабких місць діяльності підприємства та надання пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності функціонування даного суб'єкта господарювання;
4. надання гарантій є важливим для власників підприємств і може бути забезпеченим лише в результаті якісної роботи служби внутрішнього аудиту;
5. консультативний характер передбачає можливість управлінського персоналу отримати кваліфіковану допомогу у вирішенні тих чи інших проблем, пов'язаних із діяльністю підприємства.

Отже, проведення аудиторських перевірок є цікавою роботою для аудиторів, оскільки вони мають право самостійно обирати форми та методи проведення аудиту. Перевірка має проводитися спеціально підготовленими особами, які мають досвід роботи. Оскільки внутрішній аудит підпорядковується керівництву

підприємства, то аудитор не в змозі висловити думку з питань діяльності підприємства через незалежність висновків.

Аудитор обов'язково складає план проведення перевірки, визначає характер, кількість перевірюваних показників та строк перевірки. Використовуючи методи спостережень, опитів, вивчення документів тощо, аудитор складає висновок про фінансову звітність. Наявність аудиторських звітів на підприємстві свідчить про проведену планову перевірку, що дозволяє підприємству займатись зовнішньою економічною діяльністю.

Література:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : закон України від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 27.09.2022)

2. Утенкова К.О. Внутрішній аудит в аграрних підприємствах: проблеми і перспективи розвитку. *Облік і фінанси АПК*. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/vnutrishniy-audit-v-agrarnih-pidpriemstvah-problemi-i-perspektivi-rozvitku.html> (дата звернення: 27.09.2022).

3. Сутність внутрішнього аудиту, його об'єкти і суб'єкти. URL: <https://pidru4niki.com/1095052442174/buhgalterskiy-oblik-ta-audit/vnutrishniy-audit> (дата звернення: 27.09.2022).

Abstract: The characteristics of conducting an internal audit are defined. The relationship between internal and external audit has been established. Peculiarities of conducting audits of agricultural enterprises were studied.

Keywords: auditor, audit, agricultural sector enterprises, internal control.

*Науковий керівник – Костирко Алла Георгіївна,
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*